

mostecký / mosteckí ZPRÁVODAJ

2022 / červen

ZDARMA

Náš Aquapark se opět připravuje na sezonu!

Letní sezóna v našem Aquaparku se rychle blíží. Zahájení provozu bude v polovině června a za pěkného počasí jej budete moci navštívit denně od 9:00 do 19:00 hodin. Nachází se zde dětské hřiště pro nejmenší, hřiště pro plážový volejbal a v budově bufetu také naleznete převlékárny, toalety a sprchy.

Stejně jako loňský rok mají naše děti školou povinné koupání zcela zdarma. Proto prosíme, zvažte, jestli je nutné napouštět vlastní bazény a pomozte nám tak šetřit vodou v naší obci.

Pokud se přece jenom rozhodnete svůj domácí bazén napustit, využijte k tomu raději službu SmVaK, pracoviště Třinec. Je to pohodlnější a výrazně rychlejší cesta k napuštění bazénu a nedotknete se tak napouštěním okolních odběratelů. Obrátit se můžete na zákaznickou linku SmVaK Ostrava: 800 292 400. Dozvíte se tam konkrétní informace o možnostech dodávek a cenách.

Děkujeme, že nám pomáháte šetřit naše vodní zdroje.

Obec Mosty u Jablunkova

KALENDÁŘ AKCÍ

Do 24. 6.

Aspekty fotografie

Výstava fotografií Václava Legerského
Dřevěnka na Fojtství

Do 30. 6.

Výstava fotografií Ivany Mrózkové

Schodiště do Místní knihovny

1. 6., 8:30

Mostecká věžička

Šachový turnaj pro žáky ZŠ,
Kulturní dům PZKO „Kasowy“
pavel.kantor@seznam.cz

2. 6., 16:30

Hospodaření s dešťovými vodami

Přednášející: Mgr. Jan Husák
Místní knihovna, 558 368 014

4. 6., 9:30

Mostecká věž

Grand Prix v ČR v Rapid šachu
Kulturní dům PZKO „Kasowy“
pavel.kantor@seznam.cz

4. 6., 9:30

Mosty u Jablunkova - Hrádek

Fotbalové utkání - žáci

8. 6., 16:00

Mosty u Jablunkova - Nebory / Smilovice

Fotbalové utkání - mladší žáci

11. 6., 17:00

Mosty u Jablunkova - Nýdek

Fotbalové utkání - Muži

11. 6., 10:00 - 15:00

30letá válka na Velké šanci

Ukázky ze života vojáků.

www.opevneni-sance.cz, 596 412 068

14. 6., 17:00

Čtenářský klub

Diskuze o knihách, postřehy z četby,
recenze, Místní knihovna, 558 368 014

17. 6., 9:00 - 10:00

Klub Čítálek

Pro děti od 1 do 4 let, Místní knihovna,
Organizátor DDM Jablunkov, o.p. Mosty u Jablunkova, 720 041 013,
foffova.ddm@gmail.com

18. 6., 15:00

Rodičovské radovánky

Areál u Komunitního centra,
558 367 614

25. 6., 16:00

Slavník fest vol. 3

Koncert k zahájení letní sezóny v Hospůdce Slavník, Atrakce pro děti, výtěžek dobrovolného vstupného bude darován hendikepovanému Eriku Byrtusovi,
723 983 495, petrawolna@seznam.cz

26. 6., 11:00

Mše svatá u kapličky na Muřinkovém vrchu

+421 414 346 121, www.obecolesna.sk

26. 6., 15:30

Poutní slavnost

ke cti sv. Petra a Pavla

Mše sv. v českém a polském jazyce
U kapličky sv. Petra a Pavla na Šancích, 558 367 616

1. 7.-16. 9.

Gutský kostel ve vzpomínkách

Výstava o historii, vyhoření i obnově kostela, Dřevěnka na Fojtství

2. 7., 10:00

Soutěž hasičů v požárním sportu

Prostranství pod OÚ, SDH Mosty u Jablunkova, 723 477 404

2. 7., 21:30

Letní kino -

Tři Tygři ve filmu: JACKPOT

Od 18:00 reprodukováná hudba, občerstvení, Areál u Komunitního centra,
www.gotic.cz, 558 341 586

INFORMACE Z OBECNÍHO ÚŘADU

BLAHOPŘEJEME SKLADAMY ŽYCZENIA

Blahopřejeme občanům,
kteří se v měsíci červnu 2022
dožívají životního jubilea:

93 let:

Helena Byrtusová

91 let:

**Bronislava Bazgierová
Jan Niedoba**

85 let:

Zdenka Wlosoková

80 let:

**Emilie Szkanderová
Alois Zvrtek**

Přejeme hodně zdraví
a osobní pohody!

Výzva k oznámení stavu vodoměru

Vyzýváme odběratele pitné vody, kteří jsou napojeni na obecní vodovodní řad a majitele nemovitostí napojené na kanalizační řad a mají sjednané **pololetní vyúčtování**, aby oznámili stav vodoměru do **15. 6. 2022**.

kontakty:

email: p. macurak@mostyujablunkova.cz,
558 337 919

VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

FINANCOVÁNÍ AKCÍ SRPŠ V ROCE 2022

Milí rodiče a přátelé školy,

přelom roku 2021/2022 byl významný v získání dotace od obce Mosty u Jablunkova, a to rekordně nejvyšší v historii SRPŠ v částce 455 000 Kč. Jak jsem již psala minule, děti mohly od prosince 2021 do března 2022 lyžovat v místním skiareálu Grůň zcela zdarma. Dotace na skipasy činila 335 000 Kč a na každoroční aktivity dětí MŠ a žáků ZŠ připadá 120 000 Kč, za což velice naší obci děkujeme. Zároveň musím vyzdvihnout skvělou spolupráci s hotelem Grůň a firmou Maflex-CZ, s. r. o., kteří zajistili své perfektně připravené zázemí našim dětským závodníkům.

Měli jsme možnost sledovat, jak děti díky volnému vstupu na sjezdovky, využily do poslední koruny obecní dotaci a mohly trénovat. Byly velmi úspěšné, ať už na lyžařských výcvicích

nebo zimní olympiádě, také získaly putovní lyži pro svou školu v závodech Beskydská lyže. Moc jim gratulujeme, protože tato spolupráce dává smysl.

Takto vysokou dotací obce se navýšil i každoroční příspěvek SRPŠ na dítě/žáka a to na dítě v MŠ cca 750 Kč na rok a na žáka až 1 950 Kč na rok, kdy rodiče spolufinancují aktivity svých dětí minimálně.

Touto cestou srdečně zveme všechny rodiče s rodinami a přátele školy na rodičovské radovánky, které se konají dne 18. 6. 2022 v 15 hodin za příznivého počasí. Přijďte se podívat na své děti, jaká vystoupení si letos se svými učiteli připraví a také poslechnout školní kapelu pod vedením pana učitele Honzy Turka.

Budeme se těšit.

za SRPŠ

Iva Marosz Michnová / ekonom SRPŠ

Pozvánka na šachový turnaj

V sobotu 4. června 2022 pořádá šachový oddíl TJ Sokol Mosty u Jablunkova 19. ročník turnaje v rapid šachu Mostecká věž. Již pošesté byl turnaj vybrán do prestižní série GRAND PRIX ČR v rapid šachu.

Hrát se bude 9 kol švýcarským systémem 2 x 10 minut + bonus 5 sekund za tah v kategoriích: hlavní turnaj, mládež roč. 2007 a mladší, senior roč. 1952 a starší, senior a seniorka roč. 1962 a starší, junior a juniorka roč. 2002 a mladší, žena, hráč s ELO do 1600, 1601 - 1800, 1801 - 2000, hráč bez ELO hodnocení, hráč domácího oddílu. Pro

nejlepší jsou zajištěny zajímavé finanční a věcné ceny (finanční cenový fond: 36 000 Kč + spousta věcných cen).

Startovné činí 150 Kč, pro mládež 80 Kč, předem nepřihlášení hráči zaplatí 50 Kč navíc. Prezence bude probíhat v Kulturním domě PZKO v Mostech u Jablunkova 4. června 2022 od 8:30 do 9:30 hod. Přihlásit se je možné do 2. června 20:00 hod. na adrese: Pavel Kantor, Mosty u Jablunkova č. 944, 739 98, tel.: 724 227 238, email: Pavel.Kantor@seznam.cz.

Srdečně zveme všechny příznivce šachu.

DEN ZEMĚ

Ve spolupráci se ZŠ jsme připravili 29. 4. 2022 společné odpoledne dětí a rodičů na zahradě MŠ-Střed. Pán ředitel Mgr. Kamil Bula zahájil „DEN ZEMĚ“, poté vystoupily děti MŠ s veselými písničkami, následovalo vystoupení žáků školní kapely pod vedením Mgr. Jana Turka. Pak už děti s rodiči mohly soutěžit a tvořit na jednotlivých stanovištích, které jim připravily paní učitelky MŠ. Před MŠ si děti mohly prohlédnout hasičskou techniku a vybavení, které jim ochotně ukázali místní hasiči pod vedením pana Tomáše Kohuta. Paní kuchařky dětem upekly vynikající buchtu a připravily hot-dog. Velké poděkování náleží i žákům ZŠ za krásné vystoupení kapely a velmi vstřícný přístup při organizaci zábavy během celého odpoledne. Všem zúčastněným děkujeme za vytvoření velmi příjemné atmosféry.

Paní učitelky MŠ Střed

Uroczystość Dnia Rodziny

Słowa mają wartość o tyle, o ile potwierdzone są świadectwem miłości.

O tym mieliśmy okazję przekonać się 13 maja br. podczas piątkowego występu dzieci w mosteckim przedszkolu. Od samego początku w serca nasze wdarła się po prostu „nawałnica” emocji, kiedy to nasze małe pociechy paluszkami przedstawiały rodzinę, pięknie tańczyły cza-czę i śpiewały piosenkę „Mamo i tato”, podkreślając: **razem z rodzicami chcę poznawać świat i nieważne wcale, że mam mało lat.** Głównym punktem programu był mały spektakl teatralny, którego treść stanowiło coś w rodzaju pomostu łączącego dorosłość z dzieciństwem. Dzieci starsze odgrywały najważniejsze wydarzenia z życia swoich rodziców. Parę młodą przedstawili Oskarek i Helenka, a rodzicami panny młodej byli Agnieszka i Filipek. Była randka, pierścionek zaręczynowy, odpowiednie rady rodzi-

ców, orszak weselny, a po roku powitanie małej dzieciny. Wzniosły moment nastąpił i łezka w oku zakręciła się nam podczas tańca do piosenki „Jesteś mamą skarbem moim”, gdzie pani Renia zamieniła się w mamę, bo to właśnie ona zastępuje nas, rodziców, to w jej ręce oddajemy z pełnym zaufaniem nasze pociechy. Słuchając słów tej pieśni i patrząc na taniec naszych dzieci, trwaliśmy w zachwycie. Był to hymn promieniujący ciepłem i harmonią barw, a przede wszystkim blaskiem miłości, dowartościowując mamy i ojców - całą rodzinę. Dotarło do nas ważne przesłanie, **że to w rodzinie jest siła, mądrość, miłość i zrozumienie.** Trwajmy więc na straży naszych rodzin, brońmy więzi rodzinnych. Docenmy te wartości, bez których życie traci sens i znaczenie. Z serca dziękujemy za

przygotowanie tak wzniosłego popołudnia, za te niezapomniane chwile radości i wzruszeń, za momenty refleksji i zadumy oraz za otrzymane prezenty. Podziękowania należą się wszystkim paniom, które opiekują się naszymi dziećmi i dbają o ich wychowanie do życia w rodzinie, czego dowodem była ta piękna uroczystość Dnia Rodziny.

Wdzięczni rodzice

Serce dla Mamy, breloczek dla Taty

GOTIC, příspěvková organizace informuje

www.gotic.cz, www.opevneni-sance.cz, <http://naseknihovna.cz/mostyujablunkova>

Dotace pomůžou realizovat nové aktivity

Gotic zajistil pro realizaci aktivit v letošním roce v Místní knihovně, Gorolském turistickém informačním centru a v Návštěvnickém centru opevnění šance **dotace v celkové výši 950 000 Kč** na šest projektů. Dotace budou poskytnuty z rozpočtů Moravskoslezského kraje, Úřadu vlády České republiky, Ministerstva kultury ČR i Evropské unie. Dále získal Gotic dar na letošní činnost od firmy Vitalplast a dary od regionálních firem do soutěží v rámci akce Šancefest.

Dotace z rozpočtu Moravskoslezského kraje:

- Dotace 80 000 Kč na projekt „Zkvalitňování služeb TIC Mosty u Jablunkova“
- Dotace 160 000 Kč na projekt „Zatraktivnění expozice Návštěvnického centra opevnění šance a marketing produktu“
- Dotace 300 000 Kč na projekt „Šancefest: historie-kultura-řemesla na Velké Šanci“

Dotace z rozpočtu Úřadu vlády České republiky:

- Dotace 200 000 Kč na projekt „Propagace užívání a zachování tradičních forem místních názvů v Mostech u Jablunkova“

Dotace ze Státního zemědělského intervenčního fondu:

- Dotace 160 000 Kč na projekt „Vytvoření přívětivého a inspirujícího prostředí pro setkávání“

Dotace z Ministerstva kultury České republiky:

- Dotace 50 000 Kč na projekt „Obnovou zastaralého vybavení k inovativním činnostem v knihovně“

MÍSTNÍ KNIHOVNA

Ohlédnutí za akcí S knížkou do života

S četbou je vhodné začínat od nejtělejšího věku, ať už formou společného čtení v rodině nebo při návštěvách v knihovně. Naše knihovna proto v dubnu a květnu zorganizovala čtyři setkání rodičů s dětmi, které byly letos na Vítání občánků. Předali jsme jim dárkové sety s knížkou pro předčítání a roční registrace zdarma. Rodiče dostali tipy na knihy, které jsou ty pravé právě pro jejich potomky. Představili jsme jim i knížky o výchově a výživě, dali tipy na odborné časopisy i knihy s náměty na činnosti s malými dětmi. Rodiče s dětmi jsme seznámili s aktivitami Klubu Čítálek, který ve spolupráci s knihovnou zajišťuje mostecká pobočka DDM Jablunkov. Setkání S knížkou do života bude Místní knihovna organizovat i v budoucnu, aby rodiče získali inspiraci, jakou knihu vybrat pro své dítě a seznámili se s nakoupenými novinkami. Děti se mohou těšit na svět knih a příběhů formou povídání a scénického čtení.

Klub Čítálek pro nejmenší

Výše zmiňovaný Klub Čítálek se v knihovně sejde i tento měsíc, a to **17. června v 9:00 hodin**. Věříme, že čas strávený s dítětem u knihy rozvine jeho pozornost, fantazii, logické myšlení a v neposlední řadě i sluchové a zrakové vnímání. Vždyť o tom, že má takové dítě větší slovní zásobu a lepší vyjadřovací schopnosti, není pochyb. Pokud máte o program zájem, přihlaste se u paní Jany Foffové z DDM Jablunkov (720 041 013, foffova.ddm@gmail.com).

Přijďte se dozvědět více o hospodaření s dešťovými vodami

Ve čtvrtek 2. června přijede do knihovny učitel, přírodovědec a cestovatel Mgr. Jan Husák, aby povykládal široké veřejnosti o hospodaření s dešťovými vodami a nejen o něm. Hovořit bude také o dopadech dlouhodobého sucha či katastrofických povodních, což jsou viditelné projevy snížené schopnosti naší krajiny zadržovat vodu. Jaké jsou příčiny tohoto stavu? Co můžeme udělat pro zlepšení? A pomohou k tomu megaprojekty, jako je výstavba kanálu Dunaj-Odra-Labe? Srdečně zveme všechny zájemce na tuto zajímavou přednášku **Hospodaření s dešťovými vodami 2. června v 16:30 hodin**.

Přednáška je součástí projektu „Vytvoření přívětivého a inspirujícího prostředí na setkávání, r. č.: 21/007/19210/780/152/001419“, spolufinancovaného z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova v rámci Programu rozvoje venkova a 7. výzvy MAS Jablunkovsko, z.s. ve výši 160 000 Kč. V rámci projektu již byly zakoupeny didaktické pomůcky: Pohádkový kufřík, Gerlichovo maxi loutkové divadlo a hudební nástroje (buben Djembe LENA a metalofonu). Do konce srpna ještě vybavíme knihovnu velkoplošným dotykovým displejem a novým nábytkem (pohovka, křesla, skřínky, konferenční stolky, paravány a výstavní stojany).

GOROLSKÉ TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM

Letní kino láká na filmy pod širým nebem

Oblíbené večerní promítání nebude v Mostech chybět ani letos. Na hřišti u Komunitního centra jsou připraveny celkem tři produkce. Na první film se můžete těšit hned první prázdninovou sobotu! Stejně jako loni bude už od **18:00 hodin otevřen stánek s grilovanými specialitami a nápoji a pro dobrou pohodu bude hrát hudba**. Pojďte se společně bavit u letních komedií!

- 2. 7. v 21:30 – TŘI TYGRÍ VE FILMU: JACKPOT
- 16. 7. v 21:30 – VYŠEHRAD: FYLM
- 13. 8. v 21:00 – KDYBY RADŠI HOŘELO

Marián Čekovský a Lomnické Čháve vystoupí 23. 7. na Šancefestu.

Šancefest 2022 se blíží!

Jak jsme Vás už dříve informovali, letošní ročník jedinečného kulturního a historického festivalu přímo **v opevnění Velké šance proběhne již 23. července**. Těšit se můžete na historický program „Z Neapole až na kraj světa“, ukázky řemesel a tradic, řemeslné dílny, interaktivní program, vystoupení lidových umělců a soutěž O nejlepší guláš Šancemajstra. A samozřejmě až do nočních hodin Vás budou bavit kapely jako je např. Mad Reason (původně známí jako Mlsní starci), zakládající sestava Bidonu, Marián Čekovský či Lomnické Čháve a další. Realizace akce je podpořena dotací z rozpočtu Moravskoslezského kraje v rámci projektu „Šancefest: historie-kultura-řemesla na Velké Šanci, r. č. 01379/2022/KPP“ ve výši 300 000 Kč. Rezervujte si prosím již nyní termín v kalendáři! Podrobnosti sledujte na www.sancefest.cz a FB akce.

NÁVŠTĚVNICKÉ CENTRUM OPEVNĚNÍ ŠANCE

Život v posádce na Velké šanci v různých historických obdobích

Tento měsíc zahajujeme přímo na Velké šanci malou sérii historických ukázek života posádky na Velké šanci. Postupně se v letní sezóně můžete těšit na ukázky života posádky za 30leté války (11. 6.), v době Napoleonských válek (20. 8.) a na závěr na ukázky Rakouského dělostřelectva z druhé poloviny 18. století (3. 9.).

Sobota 11. června od 10:00 do 15:00 hodin bude tedy věnována třicetileté válce a vy uvidíte vojáky, kteří v první polovině sedmnáctého století Velkou šanci bránili, a také uherské hajduky, proti nimž bylo toto největší opevnění Jablunkovských šancí budováno. Srdečně zveme k návštěvě kdykoli během dne.

Fotosoutěž

Do 7. 7. 2022 zasílejte fotografie do fotosoutěže „Fotíme historické opevnění šance“. Přihlásit lze max. 3 fotografie ve 2 kategoriích:

1. Snímky Velké šance v Mostech u Jablunkova
2. Snímky Jablunkovských šancí

V Návštěvnickém centru opevnění šance Vám poradíme, kde se další šance a reduty nacházely, můžete také čerpat z knih o šancích a o Mostech u Jablunkova. Pravidla na webu www.sancefest.cz.

VZPOMÍNKY NA STARÉ ČASY

Malé Podlaši

Vzpomíná Karel Gutbier / Zapsal: Antoni Szkandera

Tato osada se liší od ostatních horských osad v katastru Mosty u Jablunkova tím, že vlastníkem budov a pozemků nejsou a nebyly fyzické osoby, ale od roku 1862 do 1918 Těšínská komora a po roce 1918 Československé státní lesy. Kdo chodí do lesa si jistě všimne hraničních kamenů, které jsou robustní a váží kolem 100 kg. Na nich je vytesáno TK a pořadové číslo. Toto číslo je zanesené do katastrální mapy. U každého hraničníku byly vykopány záryje (příkopy) hluboké kolem 1 m a dlouhé 3 m, které ukazovaly, kterým směrem hranice lesa pokračuje. Dva domky na Malém Podlaši byly určitě postaveny za Rakousko - Uherska. Sloužily k ubytování části zaměstnanců, kteří pracovali v lese.

Příběh a život je zachycen od roku 1930, kdy se na Malé Podlaši přestěhoval manželčin děda Jan Byrtus narozený na Dejovce, která se dnes nachází na Slovensku. Za manželku si vzal Kubiesovou ze Šanců. Spolu měli tři dcery a jednoho syna. Můj otec František Gutbier se narodil v roce 1920 v Kameszniczy pod Baraní Horou (v Polsku). Moje maminka roku 1922 na Dejovce, kde moje budoucí rodina do roku 1930 bydlela. Po přestěhování na Podlaši v roce 1930 chodila moje maminka do české základní školy v Mostech u Jablunkova. Po ukončení ZŠ začala pracovat na chatě na Velkém Polomu, kde byl tehdy šéfem pan Kroker. V roce 1938 tam přišel pracovat jako kočí můj otec. Dobrá voda a čerstvý vzduch udělaly svoje. Za rok byla svatba a v roce 1940 jsem se narodil. Otec v roce 1941 narukoval do německé armády. Po absolvování základního výcviku byl nasazen na východní frontu, byl raněn a v roce 1943 propuštěn do civilu. Pro naši rodinu to byly nejtěžší dva roky. Nastoupil do práce v lese, kde celý život pracoval manželčin děda. Od svatby bydleli společně na Malém Podlaši, obývali větší dům, který nebyl podsklepen a měl dvě místnosti. Půdní prostory sloužily ke skladování sena. Při vstupu do domu po pravé straně byla malá místnost, kterou obýval děda s babičkou. Větší místnost vlevo byla pro nás. V sousedství stál ještě jeden dům, ve kterém žila rodina Chybidziurova. Oba domy měly k dispozici hospodářská stavení, stáje, stodoly

a humna na mláčení. Každý měl svoji studnu a pozemky. My, co jsme bydleli na Podlaši, jsme měli velkou výhodu ohledně chovu dobytka. Nevím, jestli rodiče platili nějaký nájem. Mohli jsme na všech holinách v lese pást dobytek a sušit seno. Měli jsme pastviny i louky na Polaně, Viščořonce, louku u viaduktu v Lomné. Seno jsme vozili na lehkém vozíku, který tahala naše kráva. Orat nám chodili s párem koní Szkanderovi z Piekla nebo Szotkowští od Jašice. Ani v zimě jsme nelenili. Na malých saních jsme vozili hnůj pod brambory. Seli jsme oves a jarní ječmen. Za války se mlátilo na humně pomocí cepů. Děti seděly v seníku a poslouchaly všelijaké příběhy, které si ženy o přestávkách vyprávěly. Mlátit se muselo umět. Mlátilo naráz i šest žen. To byl skutečný koncert. Muži se starali o rozložení obilí na humna a vázání slámy. Mláčení cepy bylo velkou událostí. Sousedé si vzájemně pomáhali. Podávaly se vydatné svačiny. Třeba uzená slanina s chlebem, koblihy, koláče, žitná káva, nějaká ta ohnivá voda, většinou „samogónka“. Hospodyňky si vzájemně konkurovaly v množství a kvalitě nabízeného občerstvení. Mláčení cepy později nahradila technika. Začali jsme si půjčovat od Czepců z Velkého Podlaši mlátičku s motorem. Servis zajišťoval pozdější řidič autobusu Antonín Czepiec. Obilí bylo zapotřebí pro krmení drůbeže, pro prasátko se obilí mlelo na žarnech. Muselo být dobře suché, proto se do sušovalo v troubě na pekáči. V době rekonstrukce námi obývaného domu jsme v roce 1945 - 46 bydleli v tehdy prázdné hájence, dnes Koží farmě Krop. Po ukončení rekonstrukce jsme se vrátili zpět. Náš dům dostal novou šindelovou střechu, cihlová kamna byla nahrazena kachlovými a z jedné velké místnosti byly udělané dvě. V tu dobu musel náš táta z důvodu získání československého státního občanství nastoupit na půl roku do vojenské služby. Tu vykonával v Českém Těšíně. Rodina žijící v Polsku měla s přijmením po válce problémy, proto se přejmenovali na Kawulok. Po návratu na Malé Podlaši začal nový život. Vše vonělo novotou. Koupila se další kráva. Otec v té době měl svoji dřevorubeckou partu, kterou tvořil pan Matuszny z Lomné a ještě dnes žijící pan Kadłubiec z Mostů. Byla jim přidělena první motorová pila zva-

ná dvojručka, typové označení MP 50. Tuto obsluhovali dva chlapi, protože vážila kolem 50 kg a mohla řezat kmeny do průměru 1 m. Její každodenní nošení do dalekého lesa bylo namáhavé, proto sestrojili podvozek, kdy po demontáži lišty na výstupní rozetu z motoru nasadili řetěz a tento spojili s podvozkem. Patřili tehdy pod náročného hajného pana Pyszků. Od roku 1958 se začalo Malé Podlaši vyklidňovat. Odešli sousedé Chybidziurovi. V domečku, ve kterém žili, byla jen jedná místnost. V ní žilo 10 dětí a rodiče. Dál to nebylo únosné. Postavili dům na Boroví. My jsme je následovali za dva roky. Tím se Malé Podlaši přestěhovalo o 1,5 km níž. V domě ještě žili děda s babičkou. Děda umřel v roce 1962, babička dožila s námi na Boroví.

Po smrti dědy zůstaly v chlévě koně lesních dělníků a do prázdného domu se nastěhovala paní Kalužová, která doposud bydlela se dvěma syny v maličkém domě na rozcestí na Šancích. Celý život pracovala v lese. Byla to veselá paní. Říkali jí Baletka a toto pojmenování převzalo i Malé Podlaši. V místě domu, kde jsme bydleli, byla v roce 1987 postavena lovecká chata. Poblíž ní se nachází studna.

Moje dětství

Moje dětství bylo těžké, ale krásné. První až pátou třídu jsme navštěvovali spolu s mladším bratrem Josefem v Mostech u Jablunkova, 6. - 8. třída na Šancích. Bratři Alois a Milan chodili jen do Mostů. Na Šance do školy jsme chodili vesměs lesem. V zimě přes Mosty, někdy vlakem za tunel. Naším třídním učitelem byl horlivý a svědomitý pan Švejkovský, který celý svůj život učil a zasvětil naší vesnici. Měli jsme nadanou třídu. Mezi nejlepší žáky patřila: MUDr. Chýlková, bývalý starosta Augustin Martynek nebo Ing. Gustav Škandera. S oblibou vzpomínám na jednu událost ze školních let. Český jazyk vyučoval učitel Králíček, který nás uměl povzbudit ke čtení a měl pochopení pro nás, kteří jsme při svíčkách četli knihy a nebylo nás málo. Jednou pořádali besídku ke knize Kytice od Jaromíra Erbena. Ta se protáhla do pozdního večera. Pan učitel trval na tom, že mne musí doprovodit domů. Doma po vypití čaje se učitel neměl k odchodu. Otec naléhal, ať se ho zeptám, kdy půjde. Učitel se nám přiznal, že se bojí jít sám lesem, a tak jsem ho doprovodil na Šance já. Na druhý den jsem nemusel jít do školy. Slíbil jsem mu, že to nikomu neřeknu.

Neděle byla jediným dnem, kdy jsme krávy krmili doma, nemuseli jsme jít s nimi

na pastvu, měli jsme volno. Muselo se jít do kostela. Farář Kurowski to měl v evidenci. Po obědě jsme chodili s kamarády na Velkou Louku, Skalu nebo do kina, kde paní Szewczykova vybrala vstupné 2 Kč a čekalo se na promítače pana Taura. Film se občas protrhl, a tak byla nucená přestávka.

Tak jako ostatní děti i my jsme v letních měsících sbírali lesní plody a ty pak na nádraží prodali paní Dzielawské nebo Latochové, které je vozily do Těšína, Karviné a Ostravy. Rozdíl mezi dětmi byl v tom, že ostatní děti si kupovaly za peníze kola a jiné věci, já a moji sourozenci jsme je dávali rodičům na stavbu domu na Boroví. Na borůvky jsme chodili i do Kli-
na, kde jich bylo hodně a rychle se nasbíraly. Bylo náročné je donést domů. Moji rodiče byli velmi pracovití. Maminka

pracovala v lese, po práci se společně s otcem starali o hospodářství. Brambory, mléko, máslo nikdy nechybělo. Otec pracoval v lese a přivydělával si na jablunkovských jatkách. Na Malém Podlaši byly také ovocné stromy – třešně, švestky. Největší byla snad stoletá hruška, na které byly metráky ovoce. Nejchutnější byly, když již zahnívaly.

Po 62 letech po odstěhování pomalu i ti, co se zde narodili a žili, toto místo těžko poznávají. Asi tři roky před výstavbou lovecké chaty byly zbytky z dřevěných budov a stály za asistence místních hasičů zapáleny. Pole, které dávalo úrodu a živilo lidí, nyní odpočívá. Věřím, že se lidé tady někdy vrátí díky studánce, která nikdy nevyschla, nezamrzla, která je prostě zázračná.

Můj první motocykl MANET

Rodiče se mnou,
v pozadí manželčin děda

Lovecká chata na Malém Podlaši

Hajný Pyszek
(rok 1970)

Zleva: manželčin děda, babička, moje maminka

Zleva: manželčin děda, babička, babiččina sestra

ZROBTO
REALIZACE KOUPELEN

**KVALITNÍ KOUPELNA
BEZ STAROSTÍ!**

☎ 732 880 077
WWW.ZROBTO.CZ

LMSTŘECHY
POKRÝVAČSTVÍ
A TESAŘSTVÍ

**75
LET
ZÁRUKA**

☎ 732 880 077 /
WWW.LMSTRECHY.CZ

VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

MUZYKA LUDOWA ROZBRZMIEWAŁA DO PÓŻNEJ NOCY

Balu Gorolskiego w Mostach koło Jabłonkowa w tym roku z powodu pandemii nie było, ale 43. Międzynarodowy Przegląd Kapel Ludowych oraz Zespołów Folklorystycznych się odbył. Nie w karnawałowym terminie, lecz w drugą sobotę maja. Gwoździem programu był słowacki śpiewak pieśni ludowych Ján Ambróz.

W trwającym blisko trzy godziny programie wystąpiły kapele: „Górole” z Mostów, „Skład niearchaiczny” z Żywca, „Wałasi” z Istebnej, „Repaňovská muzika” ze słowackiej Terchovej, „Cimbálová muzika Friš” z Ostrawy oraz Ján Ambróz ze słowackiego Telgartu. A ponieważ towarzysząca mu zwykle kapela „Borievka” nie mogła w tym terminie przyjechać do Mostów, wystąpił z kapelą „Friš”, która również ma w swoim repertuarze słowacki folklor, także z jego regionu – Horehronia. O profesjonalizmie wykonawców świadczył fakt, że dali świetny występ, pomimo że nie zaliczyli ani jednej wspólnej próby na żywo, wymienili się tylko nagraniami. Ambróz zakończył występ kultową dla Słowaków pieśnią ludową „Na Kralovej holi stojí strom zelený”, której widownia wysłuchała na stojąco, a potem nagrodziła burzą oklasków.

– Spełniło się moje marzenie – przekonywał po występie znanego śpiewaka

uradowany Alojzy Martynek, który prowadził imprezę na przemian z Andrzejem Niedobą. – Jeszcze przed iluś tam laty, w czasach, kiedy sam byłem tancerzem „Górol” i jeździliśmy po festiwalach, na podstawie repertuaru Ambróza stworzyliśmy program horehronski, z harmonikami, dla 12 par. Od tego czasu marzyłem o tym, żeby kiedyś ściągnąć go do nas. Ucieszył się z naszego zaproszenia, ponieważ ostatni sznur występów, przed pandemią, miał przed trzema laty, gdy obchodził 70. urodziny. Nie występuje już na dużych festiwalach, ale do nas chętnie przyjechał – tłumaczył Martynek.

Międzynarodowy Przegląd Kapel bywa imprezą towarzyszącą „Balowi Gorolskiemu”. Tym razem, ze względu na letni termin, miał nieco inną formę.

– Przegląd odbył się w tym roku bez zespołów tanecznych, ponieważ nie chcieliśmy robić z tego Balu Gorolskiego i ustawiać sali jak na bal. Zrealizowaliśmy część „teatralną” i bardzo mi się to podobało, bo ludzie siedzieli zdyscyplinowanie do samego końca i słuchali, chociaż program trwał dwie i pół godziny. Odbiór ze strony widzów był świetny – mówił organizator.

A jednak, choć nie było balu, po przeglądzie kapele dalej grały, a goście nie tylko częstowali się góralskimi przysmakami,

lecz także śpiewali i tańczyli. Zabawa trwała do późnych godzin nocnych.

Wszyscy obecni mogli zwiedzić odremontowane wnętrza Domu PZKO, łącznie z otwartym dopiero w piątek trzecim pięciem galerii. Zainstalowano w niej nową stałą wystawę fotografii i obrazów pt. „Codzienne i świąteczne życie górali śląskich”.

– To są prace różnych autorów, ale nie o autorów w tym wypadku chodzi, a o to, żeby pokazać, jak wyglądało na co dzień i od święta życie tutejszych górali – podkreślił Andrzej Niedoba, wójt Mostów i prezes MK PZKO. Po wyremontowanych wnętrzach oprowadził m.in. konsul generalną RP Izabellę Wołęjko-Chwastowicz, wicehetmana województwa morawsko-śląskiego Stanisława Folwarcznego i senatora Jerzego Cieńciała.

Remontowany i rozbudowywany od lat mosteckie Dom PZKO z 90 procent jest gotowy. Na zagospodarowanie czeka jeszcze duża przestrzeń na strychu.

Następny Międzynarodowy Przegląd Kapel i Zespołów Folklorystycznych oraz Bal Gorolski mają się odbyć w tradycyjnym, styczniowym terminie.

Zdjęcia: Norbert Dąbkowski
Czerpano z gazety GŁOS

Martin Repan
– laureat konkursu ZEM ZPIEVA 2019

Ján Ambróz a Friš

Cimbálová muzika Friš

Kapela Wałasi

Skład niearchaiczny

Repanovci

Zagajenie - Kapela Górole

inzerce

Blue Style Travel Agency CESTOVNÍ KANCELÁŘ	TUI	Cestovní kancelář FISCHER Svět vašich zážitků	ALEXANDRIA cestovní kancelář
ODLETY Z POLSKA A ČR DO CELÉHO SVĚTA RODINNÁ DOVOLENÁ U MOŘE POZNÁVACÍ ZÁJEZDY PLAVBY EXOTICKÁ DOVOLENÁ GOLF EUROVÍKENDY ZÁŽITKOVÁ DOVOLENÁ HOTELY POUZE PRO DOSPĚLÉ DOVOLENÁ PRO KAŽDÉHO ZA SKVĚLÉ CENY ZÁJEZDY ZA INTERNETOVÉ CENY			
www.ELDORADO-TRAVEL.cz + 420 774 639 539 Alej míru 321, Jablunkov PO-PÁ 9:00-17:00			
VÍTKOVICE TOURS	NEV-DAMA FISCHER GROUP	EXIM tours cestovní kancelář	TRAVEL FAMILY

VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

SKI MOSTY - 20 LET ÚSEKU ALPSKÉHO LYŽOVÁNÍ MOSTY U JABLUNKOVA

V pátek 13. května se Kasowy do posledního místa zaplnil bývalými i současnými členy klubu SKI MOSTY, který svou historii začal psát před dvaceti léty. Za dobu své existence klubem prošla více jak stovka lyžařů, klub získal bezpočet skvělých výsledků nejen v Čechách, ale i na mezinárodním poli.

U jeho zrodu stáli **Alois Martynek** a **Stanisław Czudek**. Prvním areálem, kde klub mohl trénovat, byla Velká Rača na Slovensku.

*„Nabídli nám skvělé podmínky na trénování. Koupili jsme tyče, vrtačku a začali s tréninkem. Postupně se k nám přidávali další lyžaři z LK TJ Třinec. Prvním trenérem zůstal Jan Jadamus. Klub jsme nazvali **Ski Beskyd Velká Rača**, prvním předsedou se stal **Marian Branny**,“* ve zkratce nastínil vznik klubu **Alois Martynek**.

Nesporným kladem nově vzniklého oddílu bylo nadšení, se kterým se lyžařský klub pustil do realizace nové tréninkové koncepce. Na podzim se pětkrát vyjíždělo za sněhem na soustředění do Alp. V zimě se trénovalo nejméně pětkrát týdně. Záhy se dostavily výsledky a mladí lyžaři dominovali na Moravských závodech, někteří se dostali do čela v republikových závodech.

V roce 2008 došlo k fúzi běžeckého oddílu SKI MOSTY se sjezdářským Ski Beskyd Velká Rača. K občanskému sdružení se připojil tehdy ještě jeden klub-3-nec Velká Rača. Prvním předsedou spojených klubů se stal **Stanisław Czudek**, který mimo jiné v roce 1999 založil SKI MOSTY, jako oddíl běžeckého lyžování v Mostech u Jablunkova.

„Domácí podmínky“ pro velmi intenzivní a efektivní tréninky jsme měli v té době na sjezdovkách v Mostech.

Přípravku a předžáky trénoval **Mariusz Lipa**, kterého o rok později vystřídal **Ryszard Staszowski**. Žáky trénoval **Tomasz Martynek**, juniory pak **Jan Jadamus**. Za zmínku určitě stojí, že v té době v klubu trénovala současná reprezentantka **Gabriela Capová**.

Členkou klubu byla i **Ewa Farna**, která si ve svém nabitém programu udělala čas a do Mostů na setkání přijela.

„Těšila jsem se na setkání s bývalými členy klubu, se kterými jsem rovněž trénovala a na toto období vzpomínám velmi ráda,“ zhodnotila činnost v klubu **Farna**.

V kategorii přípravek a předžáků jsme patřili mezi absolutní špičku na Moravě. V seriálu Madeja cup - což je série

dvanácti závodů v rámci celé Moravy a Slezska, jsme konkurovali v družstvech takovým lyžařským klubům, jako je SKI Bílá. V jednotlivcích jsme 6x tento seriál vyhráli (3x Agata Staszowska, 1x Jiří Hrušovský, Karolína Míňová a Štěpánka Byrtusová). Úspěchů jsme dosahovali i na poli mezinárodním, a to především Jiří Hrušovský společně s Agatou Staszowskou (vítězové Slovenského Poháru, Finále polských alpských lig) a Agata rovněž i prestižního závodu O goralský klobučík, který se koná ve slovenské Spálené.

V roce 2010 se předsedou stal **Alois Martynek**, který svou funkci plnil do roku 2017, pak se předsedou stal **Eduard Kukuczka**. Dalšími trenéry se postupně stali **Antonín Kluz**, **Jakub Zogata**, **Agata Staszowska** - všichni odchovanci SKI MOSTY.

V dnešní době žáky trénuje **Jan Jadamus**, přípravku vede **Jakub Zogata**, pomocným trenérem je **Agata Staszowska**, radou a pomocí přispívá i **Ryszard Staszowski**.

Na setkání po dvaceti letech se poděkovalo bývalým i současným trenérům, předsedům a nejlepším závodníkům.

Alois Martynkovi byl u té příležitosti udělen **Titul čestného a doživotního předsedy klubu SKI MOSTY**, který neúnavně, vždy s energií, obrovským nasazením a chutí pomáhá při chodu klubu, při organizaci všech závodů.

„Když je Lojza velitelem trati na závodech, vím, že vše proběhne hladce a bez zádrhelů, je to taková jistota,“ řekla **Renata Staszowska**, která v klubu plní administrativní funkci. Tuto do roku 2017 plnila **Vanda Martynková**.

Každoročně klub pořádá veřejné závody Silvestrovský pohár, prestižním závodem je organizace Madeja cupu. V minulosti jsme organizovali v Mostech paralelní slalom, duatlon, Beskydský pohár a jiné závody.

Velkým přínosem pro klub je organizace Zdokonalovacích kurzů (od roku 2008), které se těší obrovské popularity. Iniciátorem a hnacím motorem je **Dorota Harvanová** (Martynková) spolu

se svým manželem Petrem. Z kurzu pak někteří nadšenci přecházejí do klubu.

„O zdokonalovací kurz je vždy obrovský zájem, ani nestihnu poslat emaily a už mám plno. Je mi líto, že nemůžu vyhovět všem zájemcům,“ řekla **Martynková**.

Klub za dobu své existence získal nespočet titulů Mistrů Moravy, Čech a mnoho úspěchů jsme dosáhli i na mezinárodním poli.

Symbolicky na setkání byli odměněni 3 nejúspěšnější členové v historii klubu:

Agata Staszowska - jako absolutní dominanta v kategoriích přípravek a předžáků

- Opakované vítězství v seriálu Madeja-Cup
- Opakované vítězství ve Slovenském poháru a ve Finále polských alpských lig.
- Vítězka mezinárodního závodu „O GORALSKÝ KLOBUČÍK“

Magdalena Martynek (Klimek) - jako reprezentantka ČR v kategoriích mladších zákyň, starších zákyň a juniorek se účastnila:

- Neoficiálního mistrovství světa žáků - Topolino, Pocal Loca
- Mistrovství světa juniorů - Formigale- Španělsko
- Evropského poháru - Jasná

Dále získala:

- Tituly mistrů Moravy a Slezska, tituly mistryně ČR
- 4 medaile (z toho 2 zlaté) z jednoho MČR juniorek - v roce 2008
- několik pódiových umístění na FIS závodech

Michal Staszowski - jako reprezentant ČR v kategorii dospělých. Zanechal obrovskou lyžařskou stopu na Jablunkovsku a, Třinecku. Patří k nejlepším slalomářům v ČR.

*„Ve své sportovní kariéře jsem získal víc, než jsem si jako malý kluk vysnil. Po dobu čtyř let jsem byl v reprezentaci. Zúčastnil jsem se **Mistrovství světa v roce 2019** ve švédském Are (49. místo), nominoval jsem se na **Univerziádu v Krasnojarsku** (slalom 11. místo, kombinace 16. místo), na **Mistrovství ČR** jsem si ve slalomu dojel pro 3. místo. V závodech Fis jsem 14 x získal 1. místo, 10 x 2. místo, 5 x 3. místo). 4x jsem získal titul **Akademický mistr České republiky**. Jak se říká - vše jednou začíná, jednou končí. Toto rozhodnutí nebylo úplně lehké. V neděli 13. února jsem se postavil na start svého posledního závodu, který se konal na Bílé. Třešničkou na dortu bylo vítězství v závodech, získal jsem titul Akademického Mistra ČR a nejlepší FIS-body. Můžu tedy říct, že končím opravdu na svém sportovním vrcholu,“ shrnul svou bohatou kariéru **Michal Staszowski**.*

SKI MOSTY

Staszowski Michal

Ski Mosty

Volejbalový turnaj - Májový koktejl

Po ukončené sezóně 21/22, kdy družstvo mužů obsadilo v okresním přeboru 7. příčku, se volejbalový oddíl rozhodl uspořádat pro nadšence tohoto sportu losovaný turnaj v místní sokolovně. Dne 14. 5. 2022 za účasti 6 týmů před-

vádělo své sportovní umění na 35 žen a mužů, kteří si pochvalovali nedávno rekonstruovanou hrací plochu i organizaci turnaje, na které se podílelo užší vedení oddílu. Symbolicky pojmenovaná družstva dle okolních kopců (např.

Skalka, Girová apod.) zápolila mezi sebou na palubovce v rámci fair-play, kdy o vítězích rozhodly až poslední zápasy. Speciální poděkování patří paní Kateřině Lubojacké, která svou snahou a zápallem pozvedává celý mostecký volejbal správným směrem.

Volejbalový oddíl Sokol Mosty

SLAMNÍK FEST VOL. 3

SOBOTA 25. 6. 2022 | od 16.00 hod.
Hospůdka Slamník (Mosty u Jablunkova)

Přijďte se nejen dobře pobavit, ale i pomoci
Výtěžek z dobrovolného vstupného darujeme hendikepovanému Eriku Byrtusovi

PROGRAM

16.00-16.45

O.S.G

17.00-17.45

PANTER

18.00-19.00

VIXLAIVANT

19.30-20.30

R.E.T.

21.00-22.00

S.T.S

22.00-00.00

UKONČENÍ

S PŘEKVAPENÍM

Spolupořadatel

Mosty
Milujeme hory. Ctíme tradice.

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

Zpravodaj mostecký - mosteckí ■ Periodický tisk územního samosprávného celku ■ Vychází: jednou měsíčně, zdarma
Adresa redakce: zpravodaj@mostyujablunkova.cz, tel. 558 337 911 ■ Číslo: 06/2022 ■ Den vydání: 1. 6. 2022
Evidenční číslo: MK ČR E 12343 ■ Vydavatel: Obec Mosty u Jablunkova, Mosty u Jablunkova 800, 739 98, IČ 296 953
Grafické zpracování a tisk: Grafia Nova, s. r. o., Zašová u Valašského Meziříčí ■ Uzávěrka příštího čísla: 18. 6. 2022
Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátit ■ Neprošlo jazykovou úpravou